

רע"פ 6978/20 - פלוני נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

רע"פ 6978/20

לפני: כבוד השופט ג' קרא

המבקש: פלוני

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בחיפה בע"פ 62505-06-20 מיום 10.9.2020, שניתן על ידי כב' השופט העמית י' גריל וכב' השופטות א' אלון וע' חן-ברק

בשם המבקש: עו"ד ליאור בר זהר

בשם המשיבה: עו"ד עינת כהן גרוסמן

החלטה

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בחיפה (כב' השופט העמית י' גריל וכב' השופטות א' אלון, וע' חן-ברק) מיום 10.9.2020 בע"פ 62505-06-20, בגדרו נדחו ערעורים על הכרעת דינו וגזר דינו של בית משפט השלום בחיפה (כב' השופט ש' בנג'ו) בת"פ 70981-02-19.

רקע והליכים קודמים

1. ביום 11.7.2017 הוטל על המבקש צו פיקוח ומעקב למשך 3 שנים (מע"ח (חי') 21561-08-15), אשר בין היתר אסר עליו להתחבר או לשהות בנוכחות קטינות והורה על הרחקתו ממקומות כינוס לקטינים, דוגמת בתי ספר ופארקים (להלן: צו הפיקוח). ביום 25.2.2019, קצין פיקוח הבחין במבקש במקרה, וראה כי הוא מסתובב במקומות בקרבת קטינים- פארק ציבורי ושני בתי ספר -והחל לעקוב אחריו כשהוא מצלם זאת בטלפון הנייד שלו (להלן: הסרטונים). עוד הבחין קצין הפיקוח כי המבקש הלך אחרי נערה, ובשלב מסוים שאל את הנערה אם המבקש פנה אליה. קצין הפיקוח פנה למבקש ושאל אם הוא מכיר את צו הפיקוח, קצין הפיקוח הקליט את חילופי הדברים עם המבקש בשתי הקלטות (להלן: ההקלטות).

בחקירתו במשטרה, המבקש ויתר על זכות ההיוועצות בעורך דין ומסר גרסה מפורטת, זיהה את קולו בהקלטות ואת המסלול שבו צולם הולך בסרטונים ואשר הוצגו בפניו במהלך חקירותיו במשטרה. לפיכך, יוחסה למבקש עבירה של הפרת צו פיקוח לפי סעיף 22(א) לחוק הגנה על הציבור מפני ביצוע עבירות מין, התשס"ו-2006 (להלן: חוק ההגנה).

2. במסגרת ההליך בבית משפט השלום, טענה ההגנה לאי קבילות הסרטונים וההקלטות, בהיותן ראיות שנאספו בחוסר סמכות על ידי קצין הפיקוח, שאינו שוטר, ומבלי שהמבקש הועמד על זכות השתיקה וזכות ההיוועצות, המוקנות לו כנחקר, בעת שתושאל על ידי קצין הפיקוח; ולפסילת הודעותיו של המבקש במשטרה, משום שהן הושפעו מהודיותו בפני קצין הפיקוח.

בית משפט השלום דחה את הטענות והרשיע את המבקש בהפרת הצו בשתי הזדמנויות, בגין השהייה בפארק וליד שני בתי הספר. זאת, על בסיס עדותו המהימנה של קצין הפיקוח, שנתמכה בסרטונים, אף ללא ההקלטות. יחד עם זאת, נקבע כי לא ניתן להרשיע את המבקש בהפרת צו הפיקוח בכך שעקב אחר הנערה, בהעדר הוכחה לכך שהיא הייתה קטינה.

עוד נקבע, כי פעולותיו של קצין הפיקוח אינן פעולות חקירה הדורשות הסמכה מפורשת בחוק, אלא הן נובעות מסמכויות העזר של קצין הפיקוח, שנועדו להגשמת תכלית הפיקוח. עוד הוסיף בית המשפט, כי אף אם הייתה בכך חריגה מסמכות, הדבר לא פגע בהוגנות ההליך, והראיות עומדות במבחני ע"פ 5121/98 יששכרוב נ' התובע הצבאי, פ"ד סא(1) 461 (2006) (להלן: הלכת יששכרוב). לפיכך, נקבע כי תוצרי פעולותיו של קצין הפיקוח - הסרטונים וההקלטות - הן ראיות חוקיות שלא נפל בהן כל פגם.

3. בגזר דינו, בית משפט השלום עמד על חוות דעת הממונה על עבודות שירות, שהתייחסה להערכת מסוכנות שניתנה לצורך צו הפיקוח, לפיה מהמבקש עולה רמת מסוכנות גבוהה. הממונה על עבודות שירות מסר כי לא נמצא מקום להשמה בעבודות שירות, בשל מסוכנותו המינית הגבוהה של המבקש, אשר מצריכה פיקוח הדוק במקום התעסוקה, באופן שלא מתאפשר במסגרת עבודות שירות; ומשלא ניתן לשלבו במקומות בהם חוסים חסרי ישע, ילדים וחולים. עוד עמד בית המשפט על כך שהטענות בדבר התנהגות רשויות החוק נדחו בהכרעת הדין; ועל כך שהמבקש מסרב לכל אפיק שיקומי. לפיכך, נגזרו על המבקש 8 חודשי מאסר בפועל, ובכללם הפעלת מאסר מותנה; ומאסר מותנה.

4. המבקש הגיש לבית המשפט המחוזי ערעור על הכרעת דינו ועל גזר דינו של בית משפט השלום והמשיבה ערערה על קולת העונש. בית המשפט המחוזי דחה את הערעורים וקבע כי ביצוע פיקוח ומעקב אחר עברייני מין הוא חלק אינהרנטי של החוק ותכליתו, וכי צילום, הקלטה, עיכוב וחקירה הם חלק בלתי נפרד מפיקוח ומעקב אלה. עוד נקבע כי קבלת פרשנות הסניגור, לפיה אין לקצין הפיקוח סמכות לבצע פעולות אלה, תעקר את החוק מתוכן; כי אין בצילום הסרטונים הפרה של חוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981 (להלן: חוק הגנת הפרטיות); וכי אף אם הייתה בכך הפרה, לקצין הפיקוח נתונה הגנה מכוח סעיף 18 לחוק הגנת הפרטיות, משביצע המעקב והצילום במסגרת חובתו על פי חוק.

על בסיס הכרעת השופט מ' מזוזבר"ש 1190/18 ועדת האתיקה המחוזית של לשכת עורכי הדין – מחוז תל-אביב והמרכז נ' עו"ד ידיד (28.3.2019), נקבע כי לקצין הפיקוח יש סמכות למעקב אחר המפוקחים, משתפקידו על פי חוק הוא לסייע לאכיפת צו הפיקוח, על ידי פיקוח ומעקב. כמו כן, נקבע כי אין מניעה שקצין הפיקוח ישאל את המפוקח לפשר מעשיו ויקליט את חילופי הדברים, כדי למנוע מחלוקת עתידית, ובפרט בראי סעיף 18(א)(2) לחוק ההגנה, המאפשר לדרוש מעברין המין מידע. בית המשפט הבהיר כי אין מדובר בחקירה, אלא בביור; דחה את טענות הסניגור אשר לקבילות הראיות; והבהיר כי הלכת יששכרובלא מובילה בהכרח לפסילת קבילות ראיה. עוד נקבע כי לא נפגעה כלל ועיקר זכות המבקש להליך הוגן, וממילא, גם ללא ההקלטות, היה מקום להרשיע את המבקש.

אשר לערעורים על גזר הדין, בית המשפט קמא קבע כי צדק בית משפט השלום באומרו כי אין להקל ראש בקיומו של פוטנציאל להתממשות הסיכון. נקבע כי אין מקום להמיר את עונש המאסר לעבודות שירות, בראי מסוכנותו של המבקש והרשעותיו הקודמות, שמראות כי אינו ירא מהחוק; וכי מתחם העונש ההולם שקבע בית משפט השלום היה מקל והעונש נגזר ברף התחתון. לא בלי היסוס, בית המשפט קמא החליט לא להתערב בגזר הדין, הנוטה לקולה, מתוך תקווה שהמבקש יפיק לקחים ויחליט להשתלב במסגרת שיקומית.

המבקש הגיש בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי, היא הבקשה שלפניי, וביום 14.10.2020 הוריתי על עיכוב ביצוע עונש המאסר.

נימוקי הבקשה

5. המבקש סבור כי יש מקום ליתן לו רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט קמא בשל קיומן של שאלות משפטיות עקרוניות, ובראשן שאלת סמכות קצין הפיקוח לתשאל את המבקש ופרשנותו של סעיף 18 לחוק ההגנה. עוד מעלה המבקש טענת הגנה מן הצדק, המובילה לגישתו לצורך להורות על ביטול כתב האישום או על זיכוי, בשל הפגיעה הקשה בזכויותיו כנחקר בעת תחקורו על ידי קצין הפיקוח, ולחילופין – להשפעה על סוג ומידת העונש.

דין והכרעה

6. לאחר עיון בבקשה על נספחיה ובתגובה, הגעתי לכלל מסקנה כי דין הבקשה להידחות.

הלכה היא כירשות ערעורב"גלגולשלישי" תינתן במקרים בהם מתעוררת שאלה עקרונית בעלת חשיבות משפטית או ציבורית החורגת מעניינם הפרטי שלה צדדים, אובמקרים חריגים, משיקולי צדק או בשל חשש שנגרם למבקש עיוות דין מהותי (רע"פ 4561/20 הולי אור נ' מדינת ישראל, פסקה 4 (15.7.2020)). חרף ניסיונו של המבקש לשוות לבקשה אצטלה עקרונית, הרי שהיא ממוקדת בעניינו הפרטי ואינה מעוררת כל שאלה בעלת חשיבות משפטית.

לא מצאתי כי במקרה דנן מתעוררת השאלה המשפטית אשר לסמכות קצין הפיקוח לתשאל ואשר לפרשנות סעיף 18 לחוק ההגנה, משמדובר בשאלה הנוגעת למישור התיאורטי בלבד, אשר מענה עליה לא משפיע על התוצאה הסופית בעניינו של המבקש. אף שבית המשפט קמא התייחס בפסק דינו לכך שהשיחה בין קצין הפיקוח לבין המבקש יכולה להיחשב כדרישת מידע, הדברים נאמרו בגדר אמרת אגב בלבד. זאת, משהרשעת המבקש מבוססת על עדות קצין הפיקוח שנתמכה בסרטונים ועל הודעות המבקש במשטרה, ולא על ההקלטות, כאמור בהכרעת דינו של בית משפט השלום (עמ' 10 להכרעת הדין).

7. אף בטענת המבקש להגנה מן הצדק אין כדי להצדיק מתן רשות ערעור. בית משפט השלום קבע כי פעולות קצין הפיקוח "[...] אינן פעולות הפוגעות בזכות יסוד כלשהי של הנאשם", וכי תוצרי פעולותיו הם "ראיות חוקיות, שלא נפל בהן כל פגם". יתרה מזאת, בית משפט השלום קבע כי אף בהנחה שפעולות קצין הפיקוח נעשו בחוסר סמכות, "בהינתן אופי נסיבות גביית הראיות שאסף קצין הפיקוח, טיב הראיות, השפעת מעשיו 'חסרי הסמכות' של קצין הפיקוח על גביית הראיות, ושקילת האינטרס הציבורי, לא נמצא, כי מכלול היבטים זה, מוביל למסקנה בדבר הצדקת פסילת הראיות לפי הלכת יששכרוב" [ההדגשות הוספו - ג'.ק.]. בית המשפט המחוזי קבע בראי הלכת יששכרוב כי "לא נפגעה כלל ועיקר זכותו של [המבקש] להליך הוגן" [ההדגשה במקור - ג'.ק.]. קביעות אלה מקובלות עליי.

8. סוף דבר, הבקשה למתן רשות ערעור נדחית. המבקש יתייצב לריצוי עונשיו ביום 10.2.2021 עד השעה 10:00, כשברשותו תעודת זהות. על המבקש לתאם את הכניסה למאסר כולל האפשרות למיין מוקדם, עם ענף אבחון ומיין של שב"ס, טלפונים 08-9787377, 08-9787336.

ניתנה היום, כ"ו בטבת התשפ"א (10.1.2021).

ש ו פ ט